

त्रैमासिक अहवाल - (जून,जुलै,ऑगस्ट)२०१९

ज्ञानदीप प्रकल्पाचा ५ शाळांमध्ये शुभारंभ मोठ्या थाटामाटात झाला.

ज्ञानदीप म्हणजे 'शिक्षणाची प्रकाश ज्योत अखंडपणे गरीब आणि होतकरू विद्यार्थ्यांच्या जिवात तेवत राहावी.' म्हणून शालेय शिक्षणाबरोबर जीवनाचे ही धडे देण्यासाठी आखलेला प्रकल्प होय .या प्रकल्पाची उद्दिष्ट पुढीलप्रमाणे -

- १)विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास करणे.
- २)कृती व अनुभवातून शिक्षण देणे.
- ३)जीवनकौशल्य विकसित करणे.
- ४)सामाजिक जनजागृती करणे.
- ५)स्वतःच्या विकासाबरोबर समाजाचा विकास करणे.

या उद्दिष्टानां समोर ठेवून शिरोळ तालुक्यातील ५ गावातील,५ शाळांमधील इयत्ता ६ वी व इयत्ता ७ वी मधील प्रत्येकी २०-२० या प्रमाणे एकूण २०० विद्यार्थ्यांसाठी हा प्रकल्प २०१९-२०२० साठी राबविण्यात येत आहे.

जून महिन्यातील काही ठळक घडामोडी -

१० दिवसांचे शिक्षकांचे प्रशिक्षण -प्रकल्पामध्ये कार्य करणाऱ्या शिक्षकांसाठी प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले .६ जून ते १७ जून २०१९ या १० दिवसांमध्ये विविध क्षेत्रातील मान्यवरांचे मार्गदर्शन लाभले.वेगवेगळ्या विषयांची सखोल मिळाली.प्रशिक्षणासाठी लाभलेले काही मान्यवर -

- 1) डॉ.सुधीर कुंभार -विज्ञान विषयाचे मार्गदर्शन
- 2) डॉ.अमित बरगाले -आरोग्य विषयावर मार्गदर्शन
- 3) डॉ.संतोष उमराणे -योग आणि योगासने
- 4) सोनालीताई -हस्तकला आणि कागदकाम
- 5) विनायक गद्रे काका -विद्यार्थ्यांच्या कला गुणांना कसा वाव दयावा.

अशा प्रकारे विज्ञानापासून गणित,व्यक्तिमत्व विकास, जीवन कौशल्य विविध विषयातून शिक्षकांना मार्गदर्शन करण्यात आले.

शाळांना प्रत्यक्ष भेट -(१८ जून ते २२ जून)

प्रशिक्षनानंतर प्रकल्पामध्ये विद्यार्थी निवड करण्यासाठी शाळांना भेट देवून, प्रकल्पाची माहिती देवून मुख्याध्यापकांची प्रकल्प राबविण्याबाबत परवानगी घेतली.

प्रकल्पासाठी निवडलेल्या शाळा -

- १) न्यू इंग्लिश स्कूल अब्दुल लाट
- २) कन्या विद्या मंदिर व केंद्रीय प्राथमिक शाळा, अ.लाट
- ३) विद्या मंदिर लाटवाडी
- ४) हेरवाड हायस्कूल, हेरवाड
- ५) विद्या मंदिर, शिवानाकवाडी

निवड प्रक्रियेचे निकष - (२९ जून ते ६ जुलै)

- विद्यार्थी आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल व शैक्षणिक दृष्ट्या हुशार व होतकरू विद्यार्थी निवडणे .
 - 1) **लेखी परीक्षा** - गणित, विज्ञान, जीवन कौशल्य या विषयांवर आधारित ५० गुण - लेखी परीक्षा घेतली.
 - 2) **मेरीट** - लेखी परीक्षेच्या गुण पाहून मेरीट लावले गेले .
 - 3) **मुलाखत** - लेखी परीक्षेच्या मार्कांमध्ये जास्त गुण मिळवलेल्या विद्यार्थ्यांच्या मुलाखती घेऊन एकूण गुण दिले गेले.
 - ❖ विशेष बाब - शिक्षकांनी प्रत्यक्ष विद्यार्थ्यांच्या गृहभेटी घेऊन दिलेल्या माहितीचा पडताळा घेतली.
 - ❖ ८ जुलै २०१९ रोजी प्रकल्पाच्या शाळेतील अभ्यासक्रमास सुरुवात झाली .
 - ❖ स्वागत- विद्यार्थ्यांचे स्वागत औक्षण करून झाले . या नाविन्यपूर्ण स्वागतामुळे विद्यार्थी खूप खूप आनंदी झाले .
 - ❖ जुलै महिन्यातील ठळक घडामोडी -

प्रत्यक्ष अध्यापनास सुरुवात ८ जुलै नंतर झाली ठरलेल्या नियोजनानुसार गणित, विज्ञान, जीवन कौशल्याची सुरुवात झाली .

विज्ञान विषयांतर्गत प्रयोग घेतले -

- १) लिंबू लाल होणे - अंधश्रधा निर्मुलन
- २) सजीवांची लक्षणे - वैज्ञानिक जाणीव

३) पाणी शुद्ध करणे – वैज्ञानिक जाणीव

गणित विषयांतर्गत -

- 1) अंकांची ओळख – एक ते परार्थ
- २) गणितातील गमती जमती
- ३) रांगोळीतून भूमिती शिकणे

❖ विशेष घडामोडी – गुरुपौर्णिमा साजरी केली गेली. गुरूंचे पाद्यपूजन, पत्र लिहिणे , भेटकार्ड बनविणे , स्वतः फुलांचा बुके बनविणे , कागदी फुले बनवून गुरुना देणे असे उपक्रम घेतले गेले .

विशेष कार्यक्रम – चला गोष्टींशी मैत्री करूया रविवार दिनांक २१-०७-२०१९ रोजी ज्ञानदीप प्रकल्पामधील २०० विद्यार्थ्यांसाठी कार्याशाला आयोजित करण्यात आली.

कार्यक्रमाचे प्रमुख मार्गदर्शक – मा.श्री.बळवंत नायकुडे सर

(संस्थापक- गुरुकुल शिक्षण संस्था, अ.लाट)

❖ कल्पेश दादा, देवा दादा, प्रतीक्षा दादा (टीम –पुणे चे कलाकार)

गोष्ट कशी सांगावी , गोष्ट तयार कशी करावी . याचा प्रत्यक्ष अनुभव विद्यार्थ्यांनी घेतला .

❖ ऑगस्ट महिन्यातील काही घडामोडी -

ऑगस्ट महिन्याची सुरुवात खूप उत्साहात झाली. परंतु पाऊसाचा जोर वाढला आणि पूर परिस्थिती निर्माण झाली. काही शाळांमधील उपक्रमामध्ये खंड पडला परंतु सामाजिक बांधिलकी जपत प्रकल्पातील प्रत्येक व्यक्तींनी पुरग्रसताना मदत केली.

❖ विशेष बाबी -१) पूरग्रस्तांना मदत व श्रमदान केले

२) आपत्ती व्यवस्थापन – विद्यार्थ्यांना आपत्ती व्यवस्थापनावर मार्गदर्शन करण्यात आले .

● राखी प्रशिक्षण

- १०० विद्यार्थ्यांना राखी प्रशिक्षण देण्यात आले – १०० विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षणातून सुंदर राखी कशी बनवावी.हे शिकवण्यात आले.विद्यार्थ्यांनी साहित्याची जुळवा जुळव केली.पुरामुळे रस्ते बंद होते.स्वतःकडे असलेल्या नव्या जुन्या वस्तूचा वापर करून विक्री योग्य राख्या बनवल्या. स्वतःचे राखीचे दुकान मांडले .विक्री कौशल्याचा अनुभव व स्वकर्तृत्वाचा आनंद घेतला.
- १५ ऑगस्ट २०१९ रोजी ध्वजवंदन व प्रभात फेरीत सहभाग नोंदवला -

पुरामुळे मानवता व देशप्रेम यामध्ये वाढच झालेली दिसून आले.

- पुरानंतर पुन्हा एकदा पुन्हा जोमाने